

Міністерство культури та інформаційної політики України
Київський національний університет театру, кіно і телебачення
імені І.К.Карпенка-Карого

Олександр Довженко
Документи і матеріали спецслужб
Том 1. 1919-1940 рр.

Упорядник Роман Росляк

Київ
Видавництво Ліра-К
2021

УДК 930.253СБУ:791.633-051(477)Дов
Д58

Рекомендовано до друку Вченою радою Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К.Карпенка-Карого (протокол №2 від 23 лютого 2021 р.).

Рецензенти:

доктор філологічних наук Руда Т.П.;
кандидат мистецтвознавства Слободян В.Р.

Д58 **Олександр Довженко. Документи і матеріали спецслужб:** зб. архів. док.: в 2-х т. / передм., упоряд., комент., прим. Р.В.Росляка; вступ. ст. С.В.Тримбача, Р.В.Росляка; М-во культури та інформ. політики України, Київ. нац. ун-т театру, кіно і телебачення ім. І.К.Карпенка-Карого. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. Т.1. 1919-1940 рр. 750 с.
ISBN 978-617-520-106-0

Основу збірника склали документи Галузевого державного архіву Служби безпеки України. Крім того, використано матеріали з фондів Центрального державного архіву громадських об'єднань України, Державного архіву Одеської області, Галузевого державного архіву Служби зовнішньої розвідки України, Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України, а також російських архівів. Це донесення і зведення агентів, записи телефонних розмов, перлюстрована кореспонденція, заяви різних осіб стосовно «антирадянської» діяльності кінорежисера; доповідні, службові записки, довідки, спецповідомлення, висновки, інформації, плани агентурно-оперативної розробки та ін. У комплексі ці документи дають доволі об'ємне уявлення про життєвий і творчий шлях О.П.Довженка.

Видання розраховане на дослідників, викладачів вищих навчальних закладів, студентів, усіх, хто цікавиться творчістю українського кіномитця.

УДК 930.253СБУ:791.633-051(477)Дов

ISBN 978-617-520-106-0

© Росляк Р.В., передмова, упорядкування,
коментарі, примітки, вступна стаття;
© Тримбач С.В., вступна стаття, 2021.
© Видавництво Ліра-К, 2021

ЗМІСТ

Передмова. Р.В.Росляк	3
Олександр Довженко. Повість полум'яних літ. С.В.Тримбач	17
Хто вони, агенти радянських спецслужб? Р.В.Росляк	56
Документи і матеріали	106
1919 р.	106
1927 р.	110
1928 р.	125
1929 р.	141
1930 р.	153
1931 р.	185
1932 р.	230
1933 р.	365
1934 р.	377
1935 р.	391
1936 р.	399
1937 р.	409
1938 р.	453
1939 р.	530
1940 р.	567
Іменний покажчик	679
Перелік документів	724
Список скорочень	746

ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ

- №1. Висновок секретно-оперативного відділу Волинської надзвичайної комісії по боротьбі з контрреволюцією, спекуляцією, посадовими злочинами і бандитизмом стосовно заарештованих В.Г.Орловського, О.А.Кучерішка та О.П.Довженка.
27 грудня 1919 р. 106
- №2. Витяг із протоколу засідання Волинської надзвичайної комісії по боротьбі з контрреволюцією, спекуляцією, посадовими злочинами і бандитизмом стосовно заарештованих В.Г.Орловського, О.А.Кучерішка та О.П.Довженка.
27 грудня 1919 р. 109
- №3. Лист письменника М.Г.Йогансена до Ю.Й.Тютюнника стосовно сценарію «Звенигора».
15 червня 1927 р. 110
- №4. Доповідна записка Одеського окружного відділу ДПУ УСРР секретареві Одеського окружного комітету КП(б)У про спробу групи українців-режисерів і акторів Одеської кінофабрики організувати творче об'єднання.
Не раніше 12 жовтня – не пізніше 1 листопада 1927 р. 111
- Додаток. Протокол засідання художньої ради Одеської кінофабрики за участю режисерів, операторів і художників стосовно спроби організувати творче об'єднання групою українців-режисерів і акторів.
12 жовтня 1927 р. 117
- №5. Доповідна записка Одеського окрвідділу ДПУ УСРР про недоліки у роботі Одеської кінофабрики.
9 квітня 1928 р. 125
- №6. Лист контррозвідувального відділу ДПУ УСРР до Одеського окрвідділу ДПУ УСРР про встановлення оперативного контролю над О.П.Довженком.
15 вересня 1928 р. 135
- №7. Витяг зі зведення агента «Пора» з інформацією про діяльність О.П.Довженка в 1917-1921 рр.
15 вересня 1928 р. 136
- №8. Супровідний лист Волинського окрвідділу ДПУ УСРР до Харківського окрвідділу ДПУ УСРР стосовно надсилання матеріалів на О.П.Довженка.
27 вересня 1928 р. 138
- №9. Лист контррозвідувального відділу ДПУ УСРР до Київського окрвідділу ДПУ УСРР про встановлення оперативного контролю над О.П.Довженком.
9 листопада 1928 р. 139

№10. Лист відділу політконтролю ДПУ УСРР до контррозвідувального відділу ДПУ УСРР з інформацією про О.П.Довженка. <i>13 листопада 1928 р.</i>	140
№11. Агентурне зведення Київського окрвідділу ДПУ УСРР про негативні висловлювання О.П.Довженка на адресу секретаря ВУЦВК П.І.Буценка. <i>16 квітня 1929 р.</i>	141
№12. Витяги із спецзведення відділу політконтролю ДПУ УСРР №3 про боротьбу груп у КОРЕЛІС, з'їзд КОРЕЛІС, критику фільмів О.П.Довженка. <i>10 липня 1929 р.</i>	142
№13. Донесення агента «Арсеналець» про настрої серед української творчої інтелігенції. <i>6 серпня 1929 р.</i>	144
№14. Донесення агента «Кашолін» про асистента О.П.Довженка В.О.Хмурого, оператора В.П.Добжанського, зйомки фільму «Земля» та інші питання. <i>Не пізніше 16 вересня 1929 р.</i>	145
№15. Агентурне зведення Київського окрвідділу ДПУ УСРР про відмову О.П.Довженка знімати епізод фільму «Земля» на Київській кінофабриці та його вимогу організувати експедицію в м. Сухумі. <i>16 вересня 1929 р.</i>	147
№16. Донесення агента «Хімік» з інформацією про факти з біографії О.П.Довженка, значні фінансові перевитрати при зйомках його фільмів, відсутність попиту на них у глядача. <i>10 жовтня 1929 р.</i>	148
№17. Донесення агента «Кашолін» про значні перевитрати О.П.Довженком коштів при зйомці фільму «Земля», інші питання. <i>26 жовтня 1929 р.</i>	150
№18. Із щотижневого зведення секретного відділу ДПУ УСРР №52/166 про реагування київської інтелігенції на повідомлення про ліквідацію «Спілки визволення України», виступ з означеного питання О.П.Довженка на зборах співробітників ВУФКУ. <i>5-10 грудня 1929 р.</i>	152
№19. Агентурне зведення Київського окрвідділу ДПУ УСРР про стан справ у видавництві «Укртеакіновидав», роботу О.П.Довженка як дипломата та виключення його з лав комуністичної партії. <i>Не раніше 9 березня – не пізніше 19 квітня 1930 р.</i>	153
№20. Спецповідомлення Київського окрвідділу ДПУ УСРР про реагування в Україні на публікацію фельетона Дем'яна Бедного «Філософы» з критикою кінофільму О.П.Довженка «Земля». <i>Не раніше 7 квітня 1930 р.</i>	156
Додаток. Фельетон Дем'яна Бедного «Філософы» у газеті «Известия». <i>4 квітня 1930 р.</i>	161

ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ

№21-24. Матеріали про закордонне відрядження О.П.Довженка. <i>Не пізніше 12 квітня – 30 вересня 1930 р.</i>	170
№21. Агентурне зведення Київського окрвідділу ДПУ УСРР про намір О.П.Довженка виїхати за кордон. <i>Не пізніше 12 квітня 1930 р.</i>	170
№22. Висновок відділу політконтролю ДПУ УСРР про відмову О.П.Довженкові та Ю.І.Солнцевої у закордонному відрядженні. <i>12 квітня 1930 р.</i>	171
Додаток 1. Лист голови Правління ВУФКУ І.О.Воробйова до секретаря ЦК КП(б)У П.П.Любченка щодо закордонного відрядження українських кінематографістів з метою вивчення нового кінообладнання. <i>25 грудня 1929 р.</i>	172
Додаток 2. Лист секретаря ЦК КП(б)У П.П.Любченка і завідувача відділу культури і пропаганди ЦК КП(б)У А.А.Хвилі до відділу культури і пропаганди ЦК ВКП(б) щодо закордонного відрядження українських кінематографістів С.Л.Ореловича, О.П.Довженка та Д.П.Демуцького. <i>13 квітня 1930 р.</i>	173
Додаток 3. Проект постанови Правління ВУФКУ про закордонне відрядження С.Л.Ореловича, О.П.Довженка та Д.П.Демуцького. <i>Не пізніше 12 травня 1930 р.</i>	174
Додаток 4. Проект плану роботи української кіноделегації під час закордонного відрядження. <i>Не пізніше 12 травня 1930 р.</i>	174
№23. Відомості Головного управління національної безпеки Франції про діячів кінематографії – членів української делегації О.П.Довженка, С.Л.Ореловича, Д.П.Демуцького та Ю.І.Солнцева у зв'язку з їхнім закордонним відрядженням. <i>Не раніше 22 серпня 1930 р.</i>	176
Додаток 1. Телеграма голови Правління ВУФКУ І.О.Воробйова уповноваженому ВРНГ СРСР у Німеччині щодо продовження закордонного відрядження С.Л.Ореловичу, О.П.Довженкові та Д.П.Демуцькому. <i>24 липня 1930 р.</i>	178
Додаток 2. Лист О.П.Довженка до голови Правління ВУФКУ І.О.Воробйова про своє закордонне відрядження, пропозицію французької кіностудії «Гомон» зняти кінофільм. <i>Кінець серпня – середина вересня 1930 р.</i>	178
Додаток 3. Заява О.П.Довженка уповноваженому ВРНГ СРСР у Німеччині стосовно продовження свого закордонного відрядження. <i>Не пізніше 16 вересня 1930 р.</i>	179
Додаток 4. Лист заступника уповноваженого ВРНГ СРСР у Німеччині О.М.Трепалова до іноземного відділу ВРНГ СРСР щодо продовження О.П.Довженку закордонного відрядження. <i>16 вересня 1930 р.</i>	180

№24. Лист О.П.Довженка до голови Правління ВУФКУ І.О.Воробйова про перебування у закордонному відрядженні, прокат українських фільмів кінофірмами «Меркурій» і «Прометеус», можливість співпраці з кіностудією «Гомон» і поїздки до США. <i>30 вересня 1930 р.</i>	181
№25. Із аналітичної записки «Про українські літературні кола». <i>1930 р.</i>	184
№26. Із агентурного робочого зведення №4 про знайомство О.П.Довженка із працівниками кінофірми «Меркурій», членами кіноклубу у Чехословаччині та його оцінку соціально-економічних відносин у країнах Європи. <i>5 січня 1931 р.</i>	185
№27. Витяг зі свідчень обвинуваченого Д.В.Коліуха про націоналістичні тенденції у фільмах О.П.Довженка «Звенигора» і «Земля». <i>27-28 січня 1931 р.</i>	186
№28. Донесення агента «Холмський» про поїздки О.П.Довженка до м. Харкова на Всеукраїнський з'їзд ТДРФК, його негативні висловлювання на адресу молодого покоління, стан справ у Київському ДІКу та інші питання. <i>3 квітня 1931 р.</i>	187
№29. Донесення агента «Холмський» про творчий диспут з кіномистецтва. <i>Не раніше 15 квітня 1931 р.</i>	191
№30. Інформація агента «Холмський» із агентурного робочого зведення про творчий диспут з кіномистецтва та стосовно особистих рис характеру О.П.Довженка, висловлених працівником Київської кінофабрики О.С.Скрипниченком. <i>Не раніше 3 травня 1931 р.</i>	193
№31. Донесення агента «Холмський» про приймання сценарію О.П.Довженка «Іван» на засіданні редакційного відділу Київської кінофабрики, його оцінку діячами літератури і мистецтва. <i>28 травня 1931 р.</i>	195
№32. Витяг зі свідчень обвинуваченого в справі «Українського національного центру» О.І.Попова про «вербування» О.П.Довженка та інших осіб. <i>2 червня 1931 р.</i>	197
№33. Донесення агента «Холмський» про затвердження сценаріїв Вищим кінорепертуарним комітетом НКО УСРР. <i>Не пізніше 4 червня 1931 р.</i>	198
№34. Інформація агента «Пиворез» із агентурного робочого зведення про настрої серед українських кінематографістів, стан справ на Київській кінофабриці. <i>Червень 1931 р.</i>	200

ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ

- №35. Інформації агентів «Ел», «Антек», «Журналіст» і невстановленого агента із агентурного робочого зведення №7 про творчі плани О.П.Довженка, його закордонне відрядження та висловлювання щодо ймовірної поразки СРСР у майбутній війні із країнами Європи, критерії підбору режисером членів знімальної групи кінофільму «Іван», інші питання.
13 серпня 1931 р. 201
- №36. Донесення невстановленого агента про висловлювання О.П.Довженка та інших українських кінематографістів щодо сучасного стану та перспектив вітчизняної кінематографії.
Не раніше 22 серпня 1931 р. 205
- №37. Донесення агента «Май-фет» про контрреволюційну діяльність «національних демократів» в українській кінематографії.
Не раніше 22 серпня 1931 р. – не пізніше 10 січня 1932 р. 206
- №38. Донесення агента «Лелеко» про настрої О.П.Довженка, написання сценарію «Іван».
Не раніше 22 серпня 1931 р. – не пізніше 10 січня 1932 р. 209
- №39. Із донесення агента «Май-фет» про ворожі тенденції в українській кінематографії.
Не раніше літа 1931 р. 210
- №40. Донесення агента «Пиворез» про висловлювання українських кінематографістів з різних питань.
8 жовтня 1931 р. 213
- №41. Інформація агента «Холмський» із агентурного робочого зведення про нараду працівників Київської кінофабрики, висловлювання її учасників щодо О.П.Довженка та сценарію «Іван», напружені відносини між трестом «Українфільм» і Всесоюзним кінофотооб'єднанням «Союзкіно» та інші питання.
5 грудня 1931 р. 215
- №42. Донесення агента «Журналіст» про висловлювання кінорежисера Ф.Л.Лопатинського і поета М.П.Бажана стосовно О.П.Довженка та з інших питань.
1931 р. 221
- №43. Агентурне зведення Київського оперсектору ДПУ УСРР про настрої О.П.Довженка, його висловлювання щодо незадовільних побутових умов, критики фільму «Земля» та з інших питань.
1931 р. 222
- №44. Агентурне зведення Київського окрвідділу ДПУ УСРР про цитування О.П.Довженком письменника М.В.Гоголя.
1931 р. 224
- №45. Донесення агента «Антенa» про розмову з О.П.Довженком щодо перспектив його подальшої роботи.
1931 р. 225

№46. Інформація агента «Холмський» і невстановленого агента із агентурного робочого зведення про настрої М.П.Бажана, висловлювання О.П.Довженка щодо небажання викладати у Київському ДІКу. <i>1931 р.</i>	226
№47. Інформація агента «Случайний» із агентурного робочого зведення про антирадянську налаштованість працівника Київської кінофабрики Б.Г.Загорського та його стосунки з О.П.Довженком. <i>1931 р.</i>	228
№48. Із агентурного робочого зведення №13 про посилення серед кінематографістів антирадянських настроїв, поширення О.П.Довженком анекдотів стосовно Й.В.Сталіна. <i>10 січня 1932 р.</i>	230
№49. Із агентурного робочого зведення №15 про критику творчого методу О.П.Довженка партійним осередком Київської кінофабрики. <i>18 січня 1932 р.</i>	231
№50. Із донесення агента «Май-фет» про політичні погляди М.П.Бажана, його книгу «О.Довженко: Нарис про митця», диспут щодо шляхів розвитку української кінематографії та інші питання. <i>2 лютого 1932 р.</i>	232
№51. Інформація агента «Петров» із агентурного робочого зведення про антирадянські настрої О.П.Довженка та актора М.З.Надемського. <i>4 березня 1932 р.</i>	241
№52. Лист українського емігранта Г.С.Савченка до О.П.Довженка з проханням допомогти його рідному брату. <i>11 березня 1932 р.</i>	242
№53. Донесення агента «Холмський» про враження О.П.Довженка від закордонного відрядження, реагування на критику його творчості. <i>13 березня 1932 р.</i>	243
№54. Витяг зі зведення агента «Пора» з відомостями про членів партії боротьбистів у Житомирі, знайомих з О.П.Довженком. <i>15 березня 1932 р.</i>	244
№55. Інформація агента «Холмський» із агентурного робочого зведення №23 про критику письменниками Я.Д.Качурою, Л.Д.Дмитерком та режисером О.П.Довженком політики колективізації сільського господарства. <i>20 травня 1932 р.</i>	245
№56. Спецзведення Київського окрвідділу ДПУ УСРР про реагування української літературно-мистецької інтелігенції на постанову Політбюро ЦК ВКП(б) від 23 квітня 1932 р. «Про перебудову літературно-художніх організацій». <i>Не раніше 20 травня 1932 р.</i>	246

ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ

№57. Із агентурного робочого зведення №25 про важкий психологічний і фізичний стан О.П.Довженка, його скарги на відсутність умов для творчої праці, вихваляння буржуазної культури. <i>1 червня 1932 р.</i>	249
№58. Супровідний лист Київського окрвідділу ДПУ УСРР до секретно-політичного відділу ДПУ УСРР про надсилання справи-формуляра О.П.Довженка. <i>5 листопада 1932 р.</i>	251
№59-64. Матеріали щодо кінофільму О.П.Довженка «Іван». <i>Не пізніше 6 листопада – 25 листопада 1932 р.</i>	252
№59. Із донесення невстановленого агента про антирадянські висловлювання О.П.Довженка та необхідність ретельної перевірки фільму «Іван» перед випуском на екрани. <i>Не пізніше 6 листопада 1932 р.</i>	252
№60. Рапорт оперуповноваженого 4-го відділення секретно-політичного відділу ОДПУ СРСР М.Х.Шиварова начальнику СПВ ОДПУ Г.А.Молчанову про враження від перегляду фільму О.П.Довженка «Іван». <i>6 листопада 1932 р.</i>	257
№61. Лист секретно-політичного відділу ДПУ УСРР до СПВ ОДПУ СРСР з інформацією про фільм О.П.Довженка «Іван». <i>17 листопада 1932 р.</i>	258
Додаток 1. Стаття Г.Б.Зельдовича «Ждем!» у газеті «Кино». <i>12 вересня 1932 р.</i>	259
Додаток 2. Стаття М.М.Ієзуїтова «Соль „Земли“» у газеті «Кино». <i>12 вересня 1932 р.</i>	262
Додаток 3. Стаття Г.Б.Зельдовича «Творчість Довженка на піднесенні» у газеті «Пролетарська правда». <i>26 жовтня 1932 р.</i>	266
Додаток 4. Перелік кадрів, видалених із кінофільму О.П.Довженка «Іван» відповідно до постанови спеціальної комісії ЦК КП(б)У. <i>Не пізніше 6 листопада 1932 р.</i>	270
Додаток 5. Рецензія Ф.П.Тарана «З питань про фільм „Іван“ О.Довженка» у газеті «Комуніст». <i>12, 15, 16 листопада 1932 р.</i>	271
Додаток 6. Рецензія невстановленого автора на кінофільм О.П.Довженка «Іван». <i>Не пізніше 17 листопада 1932 р.</i>	283
№62. Донесення невстановленого агента про настрої та дії керівництва тресту «Українфільм», Всесоюзного кінофотооб'єднання «Союзкіно» та О.П.Довженка щодо нівелювання негативної оцінки кінокартини «Іван». <i>Не раніше 16 листопада 1932 р.</i>	288

№63. Агентурно-інформаційне зведення 4-го відділення СПВ ОДПУ СРСР №229 про оцінку фільму О.П.Довженка «Іван», необхідність внесення до нього змін, дії керівництва тресту «Українфільм» та Всесоюзного кінофотооб'єднання «Союзкіно» щодо нівелювання негативної оцінки кінокартини. <i>17 листопада 1932 р.</i>	293
Додатки 1-23. Матеріали обговорення кінофільмів О.П.Довженка «Іван» та Ф.М.Ермлера і С.Й.Юткевича «Зустрічний» під час диспуту у Правлінні Державного всесоюзного кінофотооб'єднання «Союзкіно». <i>16, 26 листопада 1932 р.</i>	295
Додаток 1. Вступне слово кінорежисера В.І.Пудовкіна. <i>16 листопада 1932 р.</i>	295
Додаток 2. Виступ О.П.Довженка. <i>16 листопада 1932 р.</i>	296
Додаток 3. Виступ літературного критика І.С.Гроссмана-Рощина. <i>16 листопада 1932 р.</i>	300
Додаток 4. Виступ кінорежисера М.М.Шенгелай. <i>16 листопада 1932 р.</i>	302
Додаток 5. Виступ кінорежисера В.І.Пудовкіна. <i>16 листопада 1932 р.</i>	304
Додаток 6. Виступ кінорежисера А.М.Роома. <i>16 листопада 1932 р.</i>	307
Додаток 7. Виступ кінорежисера С.Й.Юткевича. <i>16 листопада 1932 р.</i>	308
Додаток 8. Виступ критика В.О.Сутиріна. <i>16 листопада 1932 р.</i>	312
Додаток 9. Виступ заступника голови Правління кінофотооб'єднання «Союзкіно» М.Д.Короля. <i>16 листопада 1932 р.</i>	315
Додаток 10. Виступ кінорежисера Ю.Л.Дзигана. <i>26 листопада 1932 р.</i>	319
Додаток 11. Виступ критика В.Б.Шкловського. <i>26 листопада 1932 р.</i>	321
Додаток 12. Виступ голови Правління кінофотооб'єднання «Союзкіно» Б.З.Шумяцького. <i>26 листопада 1932 р.</i>	324
Додаток 13. Виступ заступника начальника виробничого відділу кінофотооб'єднання «Союзкіно» Г.К.Холмського. <i>26 листопада 1932 р.</i>	328
Додаток 14. Виступ кінорежисера Е.І.Шуб. <i>26 листопада 1932 р.</i>	329
Додаток 15. Виступ критика М.Г.Папави. <i>26 листопада 1932 р.</i>	331

Додаток 16. Виступ заступника голови Правління кінофотооб'єднання «Союзкіно» М.Д.Короля. 26 листопада 1932 р.	333
Додаток 17. Виступ члена Правління кінофотооб'єднання «Союзкіно» В.Ф.Плетньова. 26 листопада 1932 р.	334
Додаток 18. Виступ кінорежисера В.І.Пудовкіна. 26 листопада 1932 р.	337
Додаток 19. Виступ критика В.О.Сутиріна. 26 листопада 1932 р.	339
Додаток 20. Виступ кінорежисера А.М.Роома. 26 листопада 1932 р.	341
Додаток 21. Виступ кінорежисера М.М.Шенгелаї. 26 листопада 1932 р.	342
Додаток 22. Виступ кінокритика В.Б.Шкловського. 26 листопада 1932 р.	344
Додаток 23. Заключне слово О.П.Довженка. 26 листопада 1932 р.	346
№64. Лист О.П.Довженка генеральному секретареві ЦК КП(б)У С.В.Косіору про завершення роботи над кінофільмом «Іван», його необґрунтовану критику в українській періодичній пресі. 25 листопада 1932 р.	349
Додаток 1. Рецензія Б.І.Розенцвейга «Іван» у газеті «Комсомольская правда». 12 листопада 1932 р.	351
Додаток 2. Рецензія О.Г.Сироти та Г.Портнова «Іван? А де ж Іван?.. (Про фільм „Іван“ О.Довженка)» у газеті «Комсомолец України». 17 листопада 1932 р.	353
Додаток 3. Рецензія І.Ле «Диалектический нонсенс» у газеті «Комсомолец України». 18 листопада 1932 р.	357
№65. Зведення агента «Лебедев» про висловлювання працівника видавництва В.В.Потієнка щодо О.П.Довженка, оцінку його творчості, інші питання. 2 грудня 1932 р.	361
№66. Донесення агента «Сергієнко» з інформацією про участь О.П.Довженка в боях проти російських більшовицьких військ у 1918 р., інші питання. 9 грудня 1932 р.	362
№67. Супровідний лист секретно-політичного відділу ДПУ УСРР до Київського облвідділу ДПУ УСРР про надсилання архівної кримінальної справи О.П.Довженка та приєднання її до справи-формуляра. 14 грудня 1932 р.	364
№68. Із протоколу допиту обвинуваченого В.О.Хмурого про свою роботу на Київській кінофабриці та стосунки з О.П.Довженком. 4 березня 1933 р.	365

- №69. Донесення агента «Пиворез» про настрої серед української творчої інтелігенції, висловлювання щодо політичних репресій, позитивної оцінки Й.В.Сталіним фільму О.П.Довженка «Іван» та з інших питань.
13 квітня 1933 р. 367
- №70. Витяг зі свідчень обвинуваченого М.Ф.Христового про його стосунки з українською творчою інтелігенцією.
8 червня 1933 р. 370
- №71. Витяг зі свідчень обвинуваченого М.О.Ялового про «керівництво» київськими літераторами з боку М.Ф.Христового та О.П.Довженка.
20 червня 1933 р. 371
- №72. Витяг зі свідчень обвинуваченого Є.Й.Черняка про фільм О.П.Довженка «Земля», націоналістичні та антипартійні тенденції у кінокартинах режисера.
21 червня 1933 р. 372
- №73. Із донесення агента «Обновльонная» про збори письменників, самокритичний виступ Л.Д.Дмитерка стосовно його позитивної оцінки кінофільму О.П.Довженка «Земля» та з інших питань.
19 серпня 1933 р. 373
- №74. Із донесення агента «Немо» про збори письменників, самокритичний виступ Я.Г.Савченка стосовно його позитивної оцінки творчості О.П.Довженка, Л.Д.Дмитерка та з інших питань.
23 грудня 1933 р. 374
- №75. Інформація агента «Холмський» із агентурного робочого зведення №29 про настрої та реагування українських діячів літератури і мистецтва щодо репресивної політики комуністичної партії на селі.
1933 р. 376
- №76. Службова записка оперативного відділу ГУПО ОДПУ СРСР до секретно-політичного відділу ОДПУ про виклик О.П.Довженка на допит стосовно ймовірної контрабандної діяльності.
17 березня 1934 р. 377
- №77. Службова записка секретно-політичного відділу ОДПУ СРСР до оперативного відділу ГУПО ОДПУ про виклик О.П.Довженка на допит стосовно ймовірної контрабандної діяльності.
Не раніше 19 березня 1934 р. 378
- №78. Лист секретно-політичного відділу ДПУ УСРР до СПВ ОДПУ СРСР про встановлення оперативного контролю над О.П.Довженком.
3 квітня 1934 р. 379
- №79. Доповідна записка секретно-політичного відділу ОДПУ СРСР про оточення О.П.Довженка, його настрої, завершення роботи над сценарієм «Аероград».
Не раніше 14 квітня 1934 р. 380

ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ

- №80. Постанова секретно-політичного відділу ДПУ УСРР про пересилання справи-формуляра О.П.Довженка до СПВ ОДПУ СРСР.
15 квітня 1934 р. 382
- №81. Витяг з архівної кримінальної справи О.П.Довженка №72917 з інформацією про його біографію, винесений вирок та перебування на формулярному обліку.
Не раніше 15 квітня 1934 р. 383
- №82. Довідка 4-го відділення секретно-політичного відділу ОДПУ СРСР з інформацією про біографічні дані, закордонне відрядження О.П.Довженка, його антирадянські настрої та висловлювання.
Квітень 1934 р. 384
- №83. Донесення агента «Журналіст» про перебування в Києві письменників М.П.Бажана і Ю.І.Яновського, їхні висловлювання щодо О.П.Довженка.
22 травня 1934 р. 387
- №84. Лист особливого відділу ОДПУ СРСР до секретно-політичного відділу ОДПУ СРСР про неприпустимість участі японського підданого Санджі Хатторі у зйомках у кінофільмі О.П.Довженка «Аероград».
1 червня 1934 р. 388
- №85. Службова записка секретно-політичного відділу ОДПУ СРСР до особливого відділу ОДПУ СРСР про підбір японських акторів для фільму О.П.Довженка «Аероград», інші питання.
5 червня 1934 р. 389
- №86. Донесення агента «Журналіст» про перебування в Києві М.П.Бажана та Ю.І.Яновського, їхні висловлювання стосовно свого сценарію про Біломорсько-Балтійський канал.
20 липня 1934 р. 390
- №87. Із донесення польської розвідки про стан української культури, замовлення Й.В.Сталіним О.П.Довженкові зняти фільм про М.О.Щорса.
Не раніше 27 лютого 1935 р. 391
- №88. Із зведення агента «Александров» про важке матеріальне становище М.П.Бажана, пропозицію Й.В.Сталіна О.П.Довженку знімати фільм про М.О.Щорса.
9 травня 1935 р. 394
- №89. Лист Краматорського міськвідділу НКВС УСРР до секретно-політичних відділів УДБ УНКВС по Київській і Донецькій областях з інформацією про О.П.Довженка.
5 листопада 1935 р. 395
- Додаток. Протокол допиту свідка Б.В.Косинського стосовно членів своєї родини та О.П.Довженка.
20 листопада 1935 р. 397

№90. Лист Г.О.Щорса, брата М.О.Щорса, до його соратника О.Д.Семенова про передмову до книги, написання О.П.Довженком сценарію до кінофільму. <i>10 березня 1936 р.</i>	399
№91. Лист О.Д.Семенова до письменника В.П.Петрова стосовно передмови до книги про М.О.Щорса, підготовки О.П.Довженка до зйомок фільму. <i>13 березня 1936 р.</i>	400
Додаток. Передмова Г.О.Щорса до книги «Щорс». <i>8 березня 1936 р.</i>	400
№92. Із донесення агента «Правдін» про стосунки М.П.Бажана і О.П.Довженка. <i>16 серпня 1936 р.</i>	403
№93. Із донесення агента «Федоров» про настрої та висловлювання О.П.Довженка, М.П.Бажана і М.Т.Рильського. <i>26 вересня 1936 р.</i>	404
№94. Лист голови тресту «Українфільм» М.П.Ткача до ЦК КП(б)У стосовно сценарію О.П.Довженка «Щорс». <i>13 грудня 1936 р.</i>	405
Додаток. Висновок тресту «Українфільм» стосовно сценарію О.П.Довженка «Щорс». <i>Не пізніше 3 грудня 1936 р.</i>	406
№95. Донесення агента «Стальной» про настрої серед української творчої інтелігенції, висловлювання щодо О.П.Довженка. <i>17 січня 1937 р.</i>	409
№96. Донесення агента «Кобилянський» про лист драматурга В.В.Вишневецького О.П.Довженкові стосовно викриття «троцькістів» у літературі. <i>4 травня 1937 р.</i>	411
№97. Донесення агента «Павленко» про настрої серед українських письменників, висловлювання стосовно О.П.Довженка. <i>25 травня 1937 р.</i>	413
№98. Лист члена знімальної групи фільму «Щорс» М.О.Рильського помічнику начальника 6-го відділення УДБ УНКВС по Київській області Ф.Й.Чередниченкові про перебіг кінозйомок та антирадянські настрої О.П.Довженка. <i>Не раніше 8 липня 1937 р.</i>	415
№99. Донесення агента «Полярний» про настрої серед української творчої інтелігенції, висловлювання стосовно політичних репресій та з інших питань. <i>10 липня 1937 р.</i>	419
№100. Донесення агента «Актор» про незадовільну роботу О.П.Довженка над кінофільмом «Щорс». <i>31 липня 1937 р.</i>	424

ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ

- №101. Донесення агента «Алексеев» про настрої О.П.Довженка у зв'язку зі зйомками кінофільму «Щорс», його незадоволення керівництвом тресту «Українфільм», висловлювання щодо політичних репресій.
Не раніше 21 серпня 1937 р. 426
- №102. Заява агронома А.А.Копила народному комісарові внутрішніх справ СРСР М.І.Єжову про соціальне походження О.П.Довженка та його антирадянські настрої.
7 вересня 1937 р. 427
- №103. Заява курсанта курсів політруків В.А.Копила наркомуну внутрішніх справ УРСР І.М.Леплевському про соціальне походження О.П.Довженка, його перебування у лавах гайдамаків та щодо його батька – П.С.Довженка.
Не пізніше 24 вересня 1937 р. 429
- №104. Заява працівника Південної залізниці А.П.Яковця до Народного комісаріату внутрішніх справ УСРР про антирадянську діяльність О.П.Довженка.
1 жовтня 1937 р. 431
- №105. Витяг зі свідчень обвинуваченого О.А.Вінтера-Кесельмана про О.П.Довженка та його оточення.
1 жовтня 1937 р. 433
- №106. Анкета Ю.І.Солнцевої.
12 жовтня 1937 р. 434
- №107. Донесення агента «Філонов» про антирадянську діяльність О.П.Довженка.
14 жовтня 1937 р. 438
- №108. Із протоколу допиту обвинуваченого Я.Г.Савченка стосовно його діяльності як літературного і кінокритика.
16-17 жовтня 1937 р. 439
- №109. Із донесення агента «Лауров» з інформацією про біографічні дані О.П.Довженка періоду 1917-1918 рр.
17 жовтня 1937 р. 440
- №110. Донесення агента «Петро Уманський» з характеристикою українських письменників і О.П.Довженка, про контакти кінорежисера з літературно-мистецькою інтелігенцією, керівництвом СРСР і УРСР.
21 жовтня 1937 р. 441
- №111. Протокол допиту обвинуваченого Б.Г.Загорського стосовно фактів з біографії О.П.Довженка, стосунків останнього з В.Соловейчиком.
25 жовтня 1937 р. 448

- №112. Донесення агента «Петро Уманський» про перебування в Києві письменника І.Е.Бабеля, його висловлювання щодо політичних репресій радянської влади, роботу разом із Ю.І.Солнцевою над сценарієм «Як гартувалася сталь».
9 листопада 1937 р. 450
- №113. Постанова 6-го відділення 4-го відділу УДБ НКВС УРСР про заведення справи-формуляра на О.П.Довженка.
21 листопада 1937 р. 452
- №114. Донесення агента «Петро Уманський» про несприятливу для О.П.Довженка атмосферу на Київській кіностудії, поширення в Києві чуток про його арешт і божевілля, бажання О.І.Солнцевої разом з чоловіком повернутися до Москви.
14 січня 1938 р. 453
- №115. Донесення агента «Журналіст» про повернення О.П.Довженка до Києва після лікування у Москві.
28 січня 1938 р. 455
- №116. Донесення агента «Петро Уманський» про повернення О.П.Довженка з Москви після лікування, підготовку до продовження зйомок кінофільму «Щорс», його важкий морально-психологічний стан та інші питання.
29 січня 1938 р. 456
- №117. Донесення агента «Петро Уманський» про перебудову Спілки радянських письменників України, призначення М.С.Хрущова першим секретарем ЦК КП(б)У та намір О.П.Довженка з ним зустрітися.
8 лютого 1938 р. 459
- №118. Донесення агента «Петро Уманський» про пригнічений настрій О.П.Довженка, його висловлювання щодо політичних репресій радянської влади, невдоволення керівництвом Київської кіностудії та про переробку сценарію фільму «Щорс».
8 лютого 1938 р. 460
- №119. Донесення агента «Петро Уманський» про розповідь О.П.Довженка стосовно арешту в Києві групи кінематографістів-наркоманів.
8 лютого 1938 р. 461
- №120. Донесення агента «Петро Уманський» про пригнічений стан О.П.Довженка, його реагування на арешт актриси Г.А.Цешковської, відновлення роботи над фільмом «Щорс».
24 лютого 1938 р. 462
- №121. Інформація ГУДБ НКВС СРСР про закордонне відрядження О.П.Довженка його знайомство з кінорежисером Є.Деславом, зустрічі з «петлюрівськими діячами».
1 березня 1938 р. 463

ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ

- №122. Донесення агента «Андрєєв» з інформацією про біографічні дані
О.П.Довженка.
2 березня 1938 р. 464
- №123. Донесення агента «Петро Уманський» про реагування Ю.І.Яновського,
М.П.Бажана та О.П.Довженка на судове засідання у справі
«антирадянського правотроцькістського блоку».
12 березня 1938 р. 465
- №124. Донесення агента «Петро Уманський» про реагування української
творчої інтелігенції на політичні репресії радянської влади, труднощі
із забезпеченням видавництв папером, влаштування вечорів пам'яті
та відзначення ювілейних дат письменників.
13 березня 1938 р. 466
- №125. Донесення агента «Патріот» про реагування оточення на його арешт
і звільнення, інші питання.
14 березня 1938 р. 469
- №126. Донесення агента «Ярема» з характеристикою О.П.Довженка,
його поглядів, оточення.
Не пізніше 22 березня 1938 р. 472
- №127. Донесення агента «Правдін» про настрої актора А.М.Бучми,
його стосунки з творчою інтелігенцією, участь у зйомках кінофільму
О.П.Довженка «Щорс» та інші питання.
23 березня 1938 р. 476
- №128. Протокол допиту обвинуваченого С.П.Палієнка про діяльність
«антирадянської української націоналістичної організації», участь
у її роботі П.С.Довженка – батька О.П.Довженка.
26 березня 1938 р. 481
- №129. Донесення агента «Верний» з інформацією про біографічні дані
О.П.Довженка.
7 квітня 1938 р. 484
- №130. Донесення агента «Котін» про невдоволення О.П.Довженка
непрофесійними діями голови Комітету в справах кінематографії
при РНК СРСР С.С.Дукельського та станом радянського кіномистецтва.
9 квітня 1938 р. 485
- №131. Донесення агента «Петро Уманський» про критику О.П.Довженком
системи планування у радянській кінематографії, його зустріч
з М.С.Хрущовим, творчі плани та інші питання.
18 квітня 1938 р. 487
- №132. Протокол допиту обвинуваченого В.В.Потієнка про антирадянську
діяльність О.П.Довженка та його батька П.С.Довженка.
28 квітня 1938 р. 489

№133. Донесення агента «Правдін» про стосунки художника А.Г.Петрицького з О.П.Довженком. <i>16 травня 1938 р.</i>	492
№134. Донесення агента «Правдін» про критику А.М.Бучмою Г.П.Юри та його стосунки з О.П.Довженком. <i>16 травня 1938 р.</i>	493
№135. Донесення агента «Художник» про настрої О.П.Довженка, незадоволення представників літературно-мистецької інтелігенції соціально-політичною і творчою атмосферою в СРСР, інші питання. <i>Травень 1938 р.</i>	494
№136. Донесення агента «Кучерявий» про знайомство з М.П.Глущенком, стосунки художника з В.К.Винниченком і О.П.Довженком. <i>11 червня 1938 р.</i>	496
№137. Донесення агента «Петро Уманський» про бажання деяких українських письменників і О.П.Довженка переїхати до Москви, інші питання. <i>19 серпня 1938 р.</i>	498
№138. Донесення агента «Чорний» з інформацією про факти з біографії О.П.Довженка, його настрої та стан здоров'я, роботу над кінофільмом «Щорс». <i>20 серпня 1938 р.</i>	502
№139. Відомості 3-го відділення 2-го відділу УДБ НКВС УРСР про О.П.Довженка. <i>26 серпня 1938 р.</i>	505
№140. Донесення агента «Стріла» про перебування О.П.Довженка в Будинку творчості письменників «Ірпінь» та його антирадянські висловлювання. <i>4 вересня 1938 р.</i>	506
№141. Донесення агента «Чорний» про автомобільну аварію за участю О.П.Довженка та погіршення його здоров'я. <i>10 вересня 1938 р.</i>	508
№142. Донесення агента «Алтайський» про настрої А.О.Португалової – дружини асистента режисера Л.О.Бодика. <i>Вересень 1938 р.</i>	510
№143. Донесення агента «Самойлов» про загрозу зриву зйомок кінофільму «Щорс», виступ О.П.Довженка на партійних зборах Київської кіностудії. <i>21 жовтня 1938 р.</i>	511
№144. Донесення агента «Харитонов» щодо необхідності перезнімання кінофільму «Щорс» у зв'язку з арештом і розстрілом командувача військ Харківського військового округу І.Н.Дубового. <i>11 листопада 1938 р.</i>	514

ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ

- №145. Донесення агента «Самойлов» про недоліки у роботі Київської кіностудії.
13 листопада 1938 р. 515
- №146. Із донесення агента «Белінський» про угруповання у Спілці радянських письменників України.
20 листопада 1938 р. 522
- №147. Із донесення агента «Стріла» про висловлювання письменників М.П.Бажана, П.Й.Панча стосовно О.П.Довженка та зйомок кінофільму «Щорс».
22 листопада 1938 р. 525
- №148. Реєстраційна картка Гестапо на О.П.Довженка.
Не пізніше 6 грудня 1938 р. 527
- №149. Донесення агента «Могилевський» про виступ О.П.Довженка на виробничій нараді Київської кіностудії щодо роботи над фільмом «Щорс», його важкий психологічний стан, намір залишити кінематографію і перейти на літературну діяльність.
13 грудня 1938 р. 528
- №150. Донесення агента «Грінвальд» про висловлювання О.П.Довженка щодо політичних репресій у 1937-1938 рр., непрофесійних дій голови Комітету в справах кінематографії при РНК СРСР С.С.Дукельського.
15 січня 1939 р. 530
- №151. Донесення агента «Альберт» про важкий психічний стан О.П.Довженка, завершення роботи над кінофільмом «Щорс».
17 січня 1939 р. 532
- №152. Донесення агента «Альберт» про Ю.І.Солнцеву, її зв'язки, висловлювання та вплив на О.П.Довженка.
24 січня 1939 р. 533
- №153. Із особового листка з обліку кадрів Ю.І.Солнцевої.
26 січня 1939 р. 535
- №154. Лист 2-го відділу ГУДБ НКВС СРСР до 2-го відділу УДБ НКВС УРСР про координацію оперативно-агентурних заходів щодо О.П.Довженка.
29 січня 1939 р. 538
- №155. Лист 2-го відділу ГУДБ НКВС СРСР до 2-го відділу УДБ НКВС УРСР про надсилання компрометуючих матеріалів на О.П.Довженка.
3 лютого 1939 р. 539
- №156. Довідка 2-го відділу УДБ НКВС УРСР про О.П.Довженка.
Не пізніше 12 лютого 1939 р. 540
- №157. Автобіографія Ю.І.Солнцевої.
27 лютого 1939 р. 545

- №158. Донесення агента «Альберт» про завершення О.П.Довженком роботи над кінокартиною «Щорс» і написання листа Й.В.Сталіну, зустріч з М.С.Хрущовим, критику режисером голови Комітету в справах кінематографії при РНК СРСР С.С.Дукельського і директора Київської кіностудії З.Й.Іцкова.
4 березня 1939 р. 546
- Додаток. Лист О.П.Довженка генеральному секретареві ЦК ВКП(б) Й.В.Сталіну про завершення роботи над кінофільмом «Щорс».
Не пізніше 3 березня 1939 р. 547
- №159. Донесення агента «Вєрова» про успіх фільму О.П.Довженка «Щорс», незадоволення керівництва Комітету в справах кінематографії при РНК СРСР значною перевитратою коштів при зйомках і затримкою зі здачею кінокартини.
11 березня 1939 р. 548
- №160. Лист О.П.Довженка до Ю.І.Солнцевої про своє перебування в Москві.
Перша половина травня 1939 р. 549
- №161. Донесення агента «Вольтов» про діяльність О.П.Довженка у період 1917-1918 рр.
17 червня 1939 р. 551
- №162. Донесення №1210 агента «Вікторів» про незадоволення О.П.Довженка скороченням метражу експортного варіанта фільму «Щорс», його намір відвідати Полтавщину, критику директора Київської кіностудії.
Не раніше 20 серпня – не пізніше 31 серпня 1939 р. 552
- №163. Донесення №1201 агента «Альберт» про незадоволення О.П.Довженка доповідями І.Г.Большакова та А.Я.Вишинського на зібранні активу Комітету в справах кінематографії при РНК СРСР, намір Ю.І.Солнцевої здійснити постановку кінофільму та інші питання.
21 серпня 1939 р. 553
- №164. Донесення №1238 агента «Альберт» про обурення О.П.Довженка фактом невідправлення на Міжнародний каннський кінофестиваль його кінофільму «Щорс», зустріч Ю.І.Солнцевої з повпредом СРСР у США К.О.Уманським та інші питання.
28 серпня 1939 р. 556
- №165. Із особового листка з обліку кадрів О.П.Довженка.
28 серпня 1939 р. 558
- №166. Донесення агента «Павлова» з інформацією про факти біографії О.П.Довженка.
23 вересня 1939 р. 561

ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ

- №167. Донесення агента «Журналіст» про оцінку О.П.Довженком поточної воєнно-політичної ситуації у зв'язку зі вступом радянських військ на західноукраїнські та західнобілоруські землі, його висловлювання щодо неминучості війни з Великобританією, Францією та Німеччиною.
13 листопада 1939 р. 562
- №168. Автобіографія О.П.Довженка.
27 листопада 1939 р. 563
- №169. Донесення агента «Стріла» про враження О.П.Довженка від перебування на західноукраїнських землях.
16 грудня 1939 р. 565
- №170. Донесення агента «Дубровський» про перебування О.П.Довженка у закордонному відрядженні, його перемовини щодо неповернення до СРСР і реагування на цей факт наркома освіти УСРР М.О.Скрипника.
27 січня 1940 р. 567
- №171. Донесення агента «Тимофєєв» про негативні моменти в поведінці О.П.Довженка.
19 лютого 1940 р. 568
- №172. Донесення агента «Тимофєєв» про оточення О.П.Довженка та націоналістично налаштованих творчих працівників Київської кіностудії.
4 березня 1940 р. 570
- №173. Донесення агента «Альберт» про враження О.П.Довженка від перебування на західноукраїнських землях, його висловлювання щодо внутрішньополітичної, міжнародної ситуації та з інших питань.
4 червня 1940 р. 573
- №174. Донесення агента «Альберт» про невдоволення О.П.Довженка діями голови Комітету в справах кінематографії при РНК СРСР І.Г.Большакова при прийманні фільму «Визволення», творчі задуми режисера, його висловлювання щодо внутрішньополітичних і міжнародних питань.
14 червня 1940 р. 575
- №175. Донесення агента «Могилевський» про враження О.П.Довженка від перегляду німецького фільму «Похід на Польщу», його висловлювання щодо некомпетентності представників радянських органів влади на західноукраїнських землях.
14 червня 1940 р. 578
- №176. Лист начальника 2-го відділу ГУДБ НКВС СРСР П.В.Федотова наркому внутрішніх справ УРСР І.О.Серову про розпорядження Л.П.Берії щодо проведення активної агентурно-оперативної розробки О.П.Довженка.
17 червня 1940 р. 580
- №177. Довідка 2-го відділу УДБ НКВС УРСР про О.П.Довженка.
Не пізніше 20 червня 1940 р. 581

№178. Донесення агента «Тимофєєв» про антирадянські погляди О.П.Довженка та його оточення. 25 червня 1940 р.	583
№179. Донесення агента «Павленко» про погляди, настрої та риси характеру О.П.Довженка, його висловлювання з різних питань. 26 червня 1940 р.	587
№180. Донесення агента «Стріла» про погляди О.П.Довженка, його стосунки з українськими письменниками, висловлювання з різних питань. 3 липня 1940 р.	590
№181. План агентурно-оперативної розробки О.П.Довженка. 8 липня 1940 р.	600
№182. Донесення агента «Тимофєєв» з аналізом творчості О.П.Довженка. 17 липня 1940 р.	602
№183. Донесення агента «Павленко» про поїздку О.П.Довженка і Ю.І.Солнцевої на Буковину, їхні висловлювання стосовно занепаду українського села, критику М.П.Бажана. 20 липня 1940 р.	606
№184. Донесення агента «Тимофєєв» про компрометуючі вчинки членів знімальної групи кінофільму «Буковина – земля Українська». 23 липня 1940 р.	608
№185. Донесення №15971 агента «Альберт» про враження О.П.Довженка від поїздки на Буковину, його негативну характеристику радянських партійних працівників, критику голови Комітету в справах кінематографії при РНК СРСР І.Г.Большакова та інші питання. 24 липня 1940 р.	609
№186. Донесення агента «Альберт» про перебування О.П.Довженка в Москві, завершення роботи над кінофільмом «Буковина – земля Українська». 24 липня 1940 р.	612
№187. Донесення агента «Могилевський» про зустріч О.П.Довженка з кінематографістами О.Я.Каплером і М.І.Роммом у Чернівцях. 2 серпня 1940 р.	613
№188. Заява колишнього асистента режисера М.П.Черняєва до Наркомату внутрішніх справ УРСР про приховування О.П.Довженком фактів своєї біографії, його антирадянську діяльність та інші питання. 18 серпня 1940 р.	614
№189. Із донесення агента «Стріла» про висловлювання поетів Т.Г.Масенка та І.О.Виргана стосовно важкого матеріального становища українських селян, утисків української культури, щодо О.П.Довженка та з інших питань. 3 вересня 1940 р.	627

ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ

- №190. Донесення агента «Стріла» про критику О.П.Довженком української кінематографії, його намір оновити кадровий потенціал Київської кіностудії, враження оператора І.І.Шекера від поїздки на Буковину та інші питання.
17 вересня 1940 р. 629
- №191. Донесення агента «Стріла» про висловлювання Ю.І.Яновського стосовно О.П.Довженка та Ю.І.Солнцевої.
18 вересня 1940 р. 634
- №192. Донесення агента «Стріла» про перебування у Харкові письменників П.Й.Панча і М.П.Бажана, їхні висловлювання з різних питань.
19 вересня 1940 р. 636
- №193. Довідка 2-го відділу УДБ НКВС УРСР про Ю.І.Солнцеву.
21 вересня 1940 р. 638
- №194. Донесення агента «Стріла» про настрої серед українських письменників, висловлювання Ю.І.Яновського щодо планів О.П.Довженка перебудувати роботу української кінематографії, інші питання.
23 вересня 1940 р. 639
- №195. Донесення агента «Стріла» про висловлювання О.П.Довженка щодо міжнародного становища, політики радянської влади на західноукраїнських землях, утисків української мови та з інших питань.
23 вересня 1940 р. 641
- №196. Донесення агента «Тимофєєв» про стосунки О.П.Довженка та кінорежисера І.П.Кавалерідзе.
21 жовтня 1940 р. 644
- №197. Донесення агента «Петро Уманський» про прояви національної ворожнечі серед письменників м. Києва, висловлювання О.П.Довженка щодо міжнародного становища СРСР і національного питання.
24 жовтня 1940 р. 645
- №198. Донесення невстановленого агента про антирадянські висловлювання поета А.С.Малишка і асистента режисера Л.О.Бодика.
4 листопада 1940 р. 648
- №199. Донесення агента «Тимофєєв» про негативне ставлення О.П.Довженка до деяких працівників Київської кіностудії.
10 листопада 1940 р. 650
- №200. Донесення агента «Павленко» про висловлювання О.П.Довженка щодо національного питання, роботи Київської кіностудії, його стосунки із заступником голови РНК УРСР Ф.А.Редьком.
15 листопада 1940 р. 651

- №201. Лист 2-го відділу ГУДБ НКВС СРСР до 2-го відділу УДБ НКВС УРСР про від'їзд до Києва агента «Альберт» для продовження оперативно-агентурної розробки О.П.Довженка.
19 листопада 1940 р. 654
- №202. Донесення агента «Алексін» з інформацією про біографічні дані О.П.Довженка, його оточення.
20 листопада 1940 р. 655
- №203. Донесення агента «Альберт» про критичні висловлювання О.П.Довженка стосовно партійної організації Київської кіностудії, кінорежисерів І.А.Савченка та Л.Д.Лукова, інші питання.
Не раніше 22 листопада 1940 р. 659
- №204. Донесення агента «Альберт» про кадрову політику О.П.Довженка на Київській кіностудії.
Не раніше 2 грудня 1940 р. 662
- №205. Донесення агента «Альберт» про стосунки О.П.Довженка із заступником голови РНК УРСР Ф.А.Редьком.
4 грудня 1940 р. 666
- №206. Донесення агента «Альберт» про недоліки в роботі Київської кіностудії.
5 грудня 1940 р. 668
- №207. Донесення агента «Альберт» про висування О.П.Довженком нових режисерських кадрів для роботи на Київській кіностудії, його критичні висловлювання щодо її директора П.М.Юрка та партійного осередку.
5 грудня 1940 р. 671
- №208. Донесення агента «Борис» про виїзд на полювання разом з поетами М.Т.Рильським і М.П.Стельмахом.
23 грудня 1940 р. 673
- №209. Донесення агента «Тимофєєв» про розширене засідання активу Київської кіностудії за участю голови Комітету в справах кінематографії при РНК СРСР І.Г.Большакова, виступ О.П.Довженка.
26 грудня 1940 р. 674
- №210. Донесення агента «Тимофєєв» про обурення кінооператора М.П.Топчія діями О.П.Довженка на посаді художнього керівника Київської кіностудії.
26 грудня 1940 р. 677